

Allerzielen 2025

Woord van welkom

Zusters en broeders,

Vandaag zijn wij samen gekomen om onze dierbare overledenen te gedenken. De dood is een realiteit van het leven. We ontkomen er niet aan vroeg of laat afscheid te nemen van dierbare mensen. Wij herdenken hier vanmorgen met name drie medevoorgangers in deze kerk die dit jaar zijn overleden: Dick Akerboom , Jan Zuiker en Ed Metz. En verder al diegenen met wie u zich persoonlijk verbonden voelde en van wie u afscheid moest nemen, kort of langer geleden. Het verlies van toen is het gemis van nu. Dat gemis doet pijn, iedere keer opnieuw, en wordt dan langzaam een litteken dat bij je hoort. Wij geloven dat de dood niet het einde is. God neemt het leven niet van ons af. Hij biedt ons een leven elders, Hij openbaart een nieuwe werkelijkheid. Maar waar is die God van vrede en liefde dan? Waarom laat hij zich niet zien? Het verrassende is dat God juist daar aan het licht komt, waar alles in een doodse duisternis gehuld is. Hij is de hand op de schouder, de glimlach tussen norske gezichten, een troostend woord. Maak jij Hem zichtbaar?

Gods geest wil ons meenemen in de diepere lagen van de ontmoeting met Hem. Laten we daarvoor stil worden. Wanneer we stil worden en inkeren in onszelf maken we ruimte voor de ontmoeting met de Allerhoogste.

Overweging

Zusters en broeders,

Het verlies van toen is het gemis van nu. Dat kozen we als thema voor deze Allerzielenviering. Hoe ervaren wij in het heden het gemis van hen, die voor ons van betekenis waren in ons eigen leven.

Onze ouders die misschien tot op hoge leeftijd in ons midden waren en aan wie wij met genegenheid en dankbaarheid terugdenken. Overleden broers, zussen en andere familieleden, maar natuurlijk ook vrienden of oud-collega's die deel uitmaakten van ons eigen leven. Het afscheid van ieder van hen sloeg een breuk in ons eigen leven, niets was een tijdlang meer zoals het was. We hebben hen zojuist herdacht door voor hen een kaars of een lichtje aan te steken opdat de herinnering en de verbondenheid met elkaar levend blijft.

De eerste lezing van vandaag confronteert ons met een stralend visioen uit de Openbaring van Johannes. Het toont ons een nieuwe realiteit, voorbij aan onze aardse werkelijkheid. We herkennen hier in het Nieuwe Testament een taal die al was voorbereid in het Oude Testament. Het is beeldrijke taal, ieder woord is met zorg gekozen. De zee staat voor verwoestende machten. De stad staat voor de uiteindelijke verzoende samenleving waar God zijn tentwoning heeft. Hij is de Eeuwige, de oorsprong van alles, die een Verbond met de mensen gesloten heeft en die troostend, verzoenend en erbarmend Zijn mensen nabij is. Hij woont in hun midden. Het is God die roept, Hij neemt het initiatief. Hij is bron van leven, van nieuw leven, de dood voorbij, want die is er in deze visie en voorbij onze dagelijkse werkelijkheid niet meer.

In de evangeliëlezing van Lucas zien we hoe deze God de in zijn Verbond gedane beloften nakomt. Hij heeft Zijn eigen Zoon onder ons geboren laten worden als redder van de wereld en daarmee heeft hij dood en verrijzenis bij elkaar gebracht. Gods Zoon Jezus leeft 33 jaar onder de mensen om ten slotte dood en leven met elkaar te verzoenen. Of liever: om de dood te ontcrachten, hem de definitieve status te ontnemen. Drie dagen nadat hij door Zijn vijanden als een misdadiger aan het kruis is gebracht, treffen we op Paasmorgen de vrouwen bij het lege graf van Jezus. Hen wordt door twee engelen verteld dat Hij daar niet meer is, dat ze Hem elders moeten zoeken, omdat Hij de levende onder de doden is.

Visionair klinkt de taal in het evangelie als Jezus voor het laatst zijn geloof in zijn Vader uitspreekt: "Vader, in uw handen beveel ik mijn Geest". En dan sterft.

Het voorhangsel van de tempel scheurt midden door. Het voorhangsel dat de 'gewone wereld' scheidde van het Heilige der Heilige opent zich spectaculair en dat betekent dat er een nieuwe orde aanbreekt en de oude orde is afgedaan. Deze gebeurtenis symboliseert vrije toegang van de mens tot God. En dan volgt het verhaal over het lege graf. Na de dood van Jezus blijkt dat dit schijnbare einde niet de laatste werkelijkheid is. Het graf is immers leeg en ook de richting waarin we hem zullen vinden wordt aangegeven: zoekt Hem elders, Hij is niet – als levende – te vinden onder de doden. De opening die hier verkondigd wordt is gericht op wat men wel noemt het elders van waaruit ons een nieuw bestaan geschonken wordt. Het bestaan van een eeuwig leven.

We kunnen en mogen verwonderd raken over hoe er met deze uiteindelijke menselijke ervaring wordt omgegaan, hoe er taal wordt gevonden om de overgang van 'het aardse' naar 'het eeuwige' te verwoorden. Bloemrijke taal, maar er wordt uiteindelijk niets verbloemd, de ervaring van de dood is reëel. Er is echter een elders dat ons wordt aangeboden, een nieuwe werkelijkheid openbaart zich. We mogen als een pelgrim een weg van hoop gaan. Onze dierbare overledenen zijn ons voorgegaan op deze weg naar dit 'elders'. Zeker, zij waren een groot verlies toen zij stierven. Maar juist in het gemis van nu herinneren wij ons hen en blijven zij in ons midden. Mogen wij ons hen altijd blijven herinneren in de hoop eens met hen verenigd te worden op die plaats waar zij nu zijn. Moge onze dierbaren in vrede rusten, in het geloof dat het eeuwige Licht hen zal verlichten. Amen